

STOWARZYSZENIE PRAKTYKÓW DRAMY STOP-KLATKA
PRZEDSTAWIA:

W MOIM TEMPLE

SCENARIUSZ WARSZTATU DRAMOWEGO DLA
DZIECI Z KLAS 1-4 NA POSTAWIE UTWORU
"ZGUBIONA DUSZA" OLGI TOKARCZUK

SZANOWNI PAŃSTWO,

ODDAJEMY W PAŃSTWA RĘCE SCENARIUSZ ZAJĘĆ DEDYKOWANY UCZNIOM I UCZENNICOM KLAS SZKOŁY PODSTAWOWEJ.

SCENARIUSZ MOŻE BYĆ ADAPTOWANY DLA MŁODSZYCH I STARSZYCH DZIECI. POMYSŁ NA ZAJĘCIA POWSTAŁ I BYŁ REALIZOWANY W RAMACH PROJEKTU „Z KSIĄŻKĄ W WALIZCE” - W ROKU SZKOLNYM 2017/2018 W GRUPIE DZIECI 2-5 KLASA. PO PRYZNANIU OLDZE TOKARCZUK NAGRODY NOBLA W DZIEDZINIE LITERATURY, POSTANOWIŁYŚMY GO PONOWNIE REALIZOWAĆ I OPUBLIKOWAĆ, ABY JAK NAJWIĘCEJ MŁODYCH CZYTELNIKÓW I CZYTELNICZEK MOGŁO ZAPOZNAĆ SIĘ Z TWÓRCZOŚCIĄ NOBLISTKI.

CELEM 2-GODZINNEGO WARSZTATU JEST:

- POZNANIE KSIĄŻKI „ZGUBIONA DUSZA” OLGI TOKARCZUK I JOANNY CONCEJO
- REFLEKSJA NAD TEMPEM ŻYCIA WSPÓŁCZESNYCH LUDZI
- POZNANIE POTRZEB I MARZEŃ DZIECI ODNOŚNIE SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU

AUTORKAMI SCENARIUSZA SĄ: KAMILA GRYSZEL, KATARZYNA LEONIEWSKA, KAROLINA SIENKOWSKA

PROJEKT "Z KSIĄŻKĄ W WALIZCE"
DOFINANSOWANY BYŁ Z BUDŻETU M.ST. WARSZAWA

Projekt współfinansuje m.st.Warszawa

CZEGO BĘDZIECIE PÓTRZEBOWAĆ?

- ✦ KSIĄŻKA "ZGUBIONA DUSZA" O. TOKARCZUK, J. CONCEJO, WYDAWNICTWO FORMAT 2017.
- ✦ OŁÓWKI/DŁUGOPISY
- ✦ KREDKI
- ✦ KARTKI A4
- ✦ KOLOROWA PAPETERIA
- ✦ GŁOŚNIK
- ✦ NAGRANIE MP3 "SZYBKO ZBUDŹ SIĘ" A. BRODY/EW. TOMIK POEZJI DANUTY WAWIŁOW Z WIERSZEM "SZYBKO"
- ✦ CZASU MIN. 2H (Z PRZERWĄ W ŚRODKU NA ZŁAPANIE ODDECHU)

UWAGI DO ĆWICZEŃ:

- ĆWICZENIE "RÓŻNE STANY NAPIĘCIA" POCHODZI Z KSIĄŻKI "TEATR PRZEBUDZENIA" S. CLIFFORD, A. HERRMANN
- WYCZUJ SWOJĄ GRUPĘ- NIEKTÓRE PYTANIA MOGĄ BYĆ DLA UCZESTNIKÓW NIEZROZUMIAŁE? ZADAJ JE INNYMI SŁOWAMI ZACHOWUJĄC SENS. DZIECI DEKONCENTRUJĄ SIĘ PODCZAS ĆWICZENIA LUB OMÓWIENIA? PO PROSTU JE SKRÓĆ ALBO PRZYSPIESZ ;)

RUNDKA POCZĄTKOWA

PYTANIE DO DZIECI:

Jak wygląda Wasz plan tygodnia? Co zwykle robicie po lekcjach?

Pytania pomocnicze: Jakie macie obowiązki, na jakie zajęcia pozalekcyjne uczęszczacie?

Dzieci mogą o tym opowiedzieć lub narysować.

Opcja dla starszych dzieci "Koło czasu"

Dzieci dostają czystą kartkę papieru lub przygotowany przez prowadzącego szablon z dużym, pustym kołem, który symbolizuje dzień- 24h. Ile z tego czasu zajmuje Ci: nauka, zabawa, odpoczynek, obowiązki domowe? Zachęcamy uczestników do zaznaczenia powierzchni koła odpowiadającego danemu obszarowi. Każdy obszar to inny kolor.

ĆWICZENIE "CHODZENIE W TEMPIE"

Dzieci zaczynają chodzić w swoim własnym tempie po pustej przestrzeni (zadbajmy o to, aby w przestrzeni nie znajdowały się niebezpieczne przedmioty na które można wpaść- należy w miarę możliwości odsunąć wszystkie stoliki, krzesła, zabawki).

Prowadzący zapowiada, że za chwilę będziemy chodzić w tempie określonym liczbami. 1 to tempo najwolniejsze, 2 odrobinę szybsze, 3 odrobinę szybsze od 4 itd. 10 to tempo najszybsze jakie możemy osiągnąć (uwaga! chodzi o chodzenie, nie o bieganie). Ważne jest abyśmy sami odczuwali różnicę przy każdej liczbie. Przy tym ćwiczeniu warto przypomnieć, żeby dzieci zadbały o swoje bezpieczeństwo tzn. nie wpadamy na siebie, nie popychamy się. Prowadzący wprowadza tempo kolejnymi liczbami, dając około 5 sekund na pochodzenie w danym tempie. Następnie zmienia je w dowolnej konfiguracji- z 10 przechodzi do 2, z 2 na 7 itd.

ĆWICZENIE "RÓŻNE STANY NAPIĘCIA"

Uczestnicy spacerują swobodnie po sali. Po chwili prowadzący prosi, żeby zastygli w miejscu, a następnie ponownie zaczęli spacerować, tym razem jednak zupełnie rozluźnieni, tak bardzo, jakby za chwilę mieli zasnąć. Ich ruchy powinny być powolne i ciężkie, jeśli w ogóle chce im się jeszcze ruszać. Stan, w którym się teraz znajdują, określimy jako "stan napięcia pierwszego stopnia". Prowadzący pyta uczestników, jak się czują, kiedy się w ten sposób poruszają. Co odczuwają ich ciała? Co czują wobec pozostałych osób? Czy mogliby nawiązać z kimś kontakt wzrokowy? Na tym etapie nie prosz ich jeszcze o werbalizowanie swoich spostrzeżeń, a jedynie uświadomienie sobie, jak wpływa na nich taki poziom napięcia.

Powtórz ćwiczenie, budując napięcie za pomocą opisanych poniżej stanów, odzwierciedlanych przez rodzaj i tempo ruchu. Za każdym razem, kiedy będziecie przechodzić na następny poziom napięcia, poproś wszystkich o nawiązanie kontaktu wzrokowego z innymi członkami grupy, pozdrowienie ich w jakiś sposób oraz zaobserwowanie, na ile łatwo przychodzi im to na różnych etapach ćwiczenia.

- **stan napięcia drugiego stopnia:** jest piękny, słoneczny dzień, nie macie żadnych zmartwień, spacerujecie po łące pełnej kwiatów, wsłuchując się w śpiew ptaków
- **stan napięcia trzeciego stopnia:** idziecie w jakieś konkretne miejsce w określonym celu, ale macie jeszcze mnóstwo czasu, żeby tam dotrzeć i zrobić to, co planujecie. Nic was specjalnie nie martwi.
- **stan napięcia czwartego stopnia:** jesteście spóźnieni i denerwujecie się, że może wam uciec pociąg, a wy musicie przecież na niego zdążyć.
- **stan napięcia piątego stopnia:** bardzo się spóźniacie i pociąg za chwilę wam ucieknie, jesteście zaaferowani i zestresowani
- **stan napięcia szóstego stopnia:** kompletna panika i histeria, pociąg właśnie rusza ze stacji, a przecież koniecznie musicie nim pojechać.

Kiedy już uczestnicy dotrą do szóstego etapu poproś żeby zastygli nieruchomo i dla uspokojenia wrócili do poziomu drugiego

OMÓWIENIE

- Co zaobserwowaliście w czasie kolejnych etapów?
- Co działo się z Waszym ciałem na kolejnych etapach? Co poczuliście w Waszym ciele?
- Co widzieliście u innych osób?
- Który z etapów był dla Was najprzyjemniejszy? Który najmniej przyjemny?
- Który ze stanów jest dla Was najbardziej naturalny?

WSPÓLNE CZYTANIE KSIĄŻKI "ZGUBIONA DUSZA"

Równie ważne co samo czytanie, jest przyglądanie się ilustracjom zawartym w książce. Dlatego przy grupie o większej ilości osób polecamy zaopatrzenie się w kilka sztuk książki, tak aby każde dziecko dobrze widziało ilustracje. Być może, aby dzieci zrozumiały metaforę, potrzebne będzie przeczytanie i obejrzenie książki jeszcze raz. Warto zapytać dzieci czy właśnie tego potrzebują.

OMÓWIENIE

- O czym dla was jest to opowiadanie?
- Co to znaczy, że dusza nie nadąża za ciałem?
- Jak rozumiecie zakończenie książki? W jaki sposób nasz bohater znalazł swoją duszę?
- Czy wy też czujecie się czasem tak zabiegani, że "zapominacie jak się nazywacie"? (można omówić z dziećmi co znaczy to powiedzenie). Jak się wtedy czujecie?

ĆWICZENIE "MIĘŚNIE, O KTÓRYCH NIE PAMIĘTAM"

Dzieci siadają na podłodze w kręgu, w wygodnej dla nich pozycji. Przed każdym dzieckiem osoba prowadząca w odległości ok. 1m kładzie ołówek. Zadaniem osób uczestniczących jest bardzo powoli sięgnąć po przedmiot i wrócić do pozycji wyjściowej. W czasie wykonywania ćwiczenia mają za zadanie zwrócić uwagę na to, które mięśnie i części ciała brały udział w podnoszeniu przedmiotu.

OMÓWIENIE

- Jakie części Waszego ciała przyczyniły się do podniesienia ołówka?
- Czy na co dzień zastanawiacie się nad tym ile mięśni/części Waszego ciała wykorzystujecie do wykonywania codziennych czynności?
- Jak myślicie ile może ich być?
- Które wykorzystujecie najczęściej?

Jeżeli starczy czasu, możecie przyjrzeć się mięśniom biorącym udział w chodzeniu. Jak? Bardzo powoli chodząc po okręgu- odrywając stopę od powierzchni centymetr po centymetrze.

ĆWICZENIE "MÓJ WYMARZONY DZIEŃ"

Osoba prowadząca zaprasza dzieci do napisania opowiadania pt: Mój wymarzony wolny dzień.

Pytania pomocnicze:

- Co bym robił/robiła gdybym mogła robić co tylko zechcę i miałbym/miała na to nieograniczony czas?
- Z kim spędziłbym/spędziłabym ten dzień?
- Jakie miejsca bym odwiedził/odwiedziła? itp.

PODSUMOWANIE

Osoba prowadząca zaprasza chętne osoby do zaprezentowania swoich opowiadań. W czasie prezentacji dzieci, warto okazywać zainteresowanie i dopytywać: np. na czym dokładnie polega ta zabawa/gra? z kim chciał(a)byś to robić?, czy już kiedyś to robiłaś/ęś? Nie oceniamy jednak pomysłów dzieci, nawet gdy nie wydają nam się realne ;)

Ćwiczenie można dostosować do wieku: np. młodsze dzieci mogą wypunktować co chciałyby robić, albo narysować swój wolny dzień.

Warto przynieść dzieciom papeterię, lub jakieś ozdobne kartki, na której będą mogły napisać swoje opowiadanie.

Możemy zachęcić uczestników do podzielenia się swoją wizją z najbliższymi- rodzicami, starszym rodzeństwem, dziadkami itp. Może uda się Wam wspólnie zorganizować taki dzień? Albo chociaż wybrać parę aktywności możliwych do zrealizowania?

RUNDKA KOŃCOWA

Osoba prowadząca pyta dzieci:

jak czuje się teraz Wasza dusza?

Do podsumowania warsztatu proponujemy wykorzystanie obrazków /symboli, które kojarzą się z różnymi nastrojami. Mogą to być np. tęcza, bawiące się dzieci, burza itp.

Można też wykorzystać gotowe karty np. od popularnej gry "Dixit". Po zadaniu pytania osoba prowadząca prosi o wybranie karty, która najbardziej oddaje odpowiedź na zadane pytanie.

Dzieci pokazują wybrane karty i/lub dzielą się refleksjami na temat swojej duszy i swojego samopoczucia.

ĆWICZENIE BONUSOWE

Jeżeli będziecie mieli więcej czasu zapraszamy Was do wykonania tego ćwiczenia. Możecie je wykonać przed pisaniem opowiadania.

Prowadzący puszcza dzieciom piosenkę pt. Szybko zbudź się (wykonanie: Anna Broda, tekst: Danuta Wawiłow)

PYTANIA

- O czym jest ta piosenka?
- Co lubicie robić wolno?
- Co chcielibyście robić bez pośpiechu?

Prowadzący puszcza piosenkę jeszcze raz. Zaprasza dzieci do zobrazowania ruchem słów i tempa piosenki.

